

ÅRSRAPPORT 2002

NSB-KONSERNET

Konsernsjefens beretning

Store utfordringer for persontogvirksomheten.

Eieren av NSB har understreket at den viktigste oppgaven er å bedre trafiksikkerheten, regulariteten og økonomien i morselskapet. Dette har vært førende for ansatte og ledelse også i 2002, og det er bevegelse i riktig retning innenfor alle tre områder. Men det er fortsatt store utfordringer. Ikke minst gjelder det infrastrukturens beskaffenhet og virkning på togtrafikken.

I 2002 ble togtrafikken angrepet fra mange kanter gjennom reallønnsvekst, lavere bensinpriser og bedre veier, som fører til at flere bruker privatbilen. Det store frislippet for ekspressbussene gir også økt konkurranse for toget. Totalt var det 3,7 millioner færre reiser med tog i 2002 i forhold til 2001, men denne trenden startet allerede i 2000 etter et kraftig oppsving for toget på hele 1990-tallet. Fortsatt forbedring av punktligheten, regulariteten, kundeinformasjon og innfasing av nytt lokaltogmateriell vil bidra til å snu den negative trenden i togtrafikken. Personellmangel er i løpet av 2002 eliminert som påvirkningsfaktor for regulariteten.

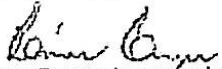
Et omfattende forbedringsprosjekt er satt i gang for å effektivisere persontogvirksomheten og skape lønnsomhet for fjerntogene. Arbeidet med å skape en lønnsom godstogvirksomhet er videreført og gir resultater. Satsingen på konsernets nordiske strategi ble ytterligere styrket ved videreutvikling av grenseoverskridende togtrafikk i samarbeid med alliansepartnere og ved etablering av bussvirksomhet i Sverige. Omstruktureringstiltakene har bidratt til å legge grunnlag for bedring av lønnsomheten.

Nettbuss leverte et godt resultat i 2002, og samarbeidet mellom tog og buss skal intensiveres for å sikre kundene et bedre kollektivtilbud og konsernet flere synergier. Samtidig har Nettbuss et økende engasjement i Sverige, som bidrar til å realisere konsernets visjon om å bli Nordens mest nyskapende transportkonsern

Konsernet oppnådde i 2002 et årsresultat på 6 millioner kroner som er en forbedring på 39 millioner kroner fra 2001. NSB vil i løpet av 2003 ha realisert den kostnadseffektivisering som ble planlagt våren 2001. Den store utfordringen er trafikkinntektene i persontogvirksomheten. Ved inngangen til 2003 ser det lysere ut for årsresultatet i inneværende år.

Hovedmålet for NSB-konsernet i 2003 er systematisk arbeid for å bli kundenes favoritt. Sikkerhet, regularitet, punktlighet og informasjon er grunnleggende forutsetninger for å lykkes og vil være prioriterte områder. Det vil også bli arbeidet med å oppnå prioritet for å forbedre infrastrukturen. Dette er avgjørende for at togoperatørene kan få tilstrekkelig konkurransekraft i forhold til andre transportmidler.

Nye og kundesvennlige løsninger må finnes i skjæringspunktet mellom det kundene etterspør og er villige til å betale for – og det NSB er i stand til å levere. Det skal bli enklere å være kunde i NSB. Merkevarestrategien vil bli endret i tråd med dette. Det gjelder også flere av systemene og rutinene kundene møter. Kostnadsnivået skal fortsatt reduseres. Kompetansen til egne medarbeidere er grunnlaget for endringsarbeidet. På den måten skal involvering, eierskap og ikke minst gode løsninger sikres. Og jeg føler meg trygg på at vi skritt for skritt skal øke vår konkurransekraft innenfor både tog, buss og gods.

Einar Enger, konsernsjef

Styrets årsberetning – NSB-konsernet

Innledning

Da styret i NSB ble oppnevnt høsten 2000, understreket eieren at den viktigste oppgaven var å bedre trafikksikkerheten, regulariteten og økonomien i morselskapet. Dette har vært førende for ansatte, ledelse og styrets arbeid også i 2002, og det går i riktig retning innenfor alle tre områder.

Trafikksikkerheten i togvirksomheten viser en positiv trend fra januar 2002 til januar 2003. I tillegg til gode tall for reisende og egne ansatte, omkom heller ingen tredjepersoner som følge av NSBs togvirksomhet. I 2002 ble det rapportert flere skader i kategorien førstehjelpsskader enn de foregående årene. Disse tallene er analysert og årsaken er etter all sannsynlighet underrapportering i tidligere år.

Tre personer omkom i NSBs bussvirksomhet i 2002. Skadetallene i bussvirksomheten har økt om lag tre ganger fra 2001 til 2002. Det er iverksatt en rekke tiltak for å forebygge skader og oppnå forbedringer i bussvirksomheten.

Styre og administrasjon arbeider systematisk og målrettet for å styrke trafikksikkerheten. Det er satt klare mål og indikatorer som følges opp jevnlig. Trafikksikkerhetsutviklingen behandles fast i alle styremøter.

Punktligheten viser en positiv utvikling i 2002 for godstog, lokaltog regioner og fjerntog mens det er en negativ utvikling for InterCity og lokaltog i Oslo-området. Den negative trenden i punktligheten i Østlandsområdet møtes med et intensivt arbeid. Det er især kombinasjonen av stor trafikk på enkeltspor, mye infrastrukturarbeider og materiellfeil som gir lavere punktlighet i persontogvirksomheten. Mangel på personell som årsak til innstillinger eller forsinkelser er nærmest eliminert. Punktlighet måles ikke i bussvirksomheten.

Regulariteten er forbedret i 2002 i persontogvirksomheten. 98,7% av alle persontogavganger gikk etter planen. Målinger som viser regularitet i godsvirksomheten startes i 2003. Regularitet måles ikke i bussvirksomheten.

Konsernet oppnådde i 2002 et årsresultat på 6 millioner kroner som er en forbedring på 39 millioner kroner fra 2001.

Arbeidet med å omstrukturere NSB-konsernet ble videreført i 2002. Et omfattende forbedringsprosjekt er satt i gang for å effektivisere persontogvirksomheten og skape lønnsomhet for fjerntogene. Arbeidet med å skape en lønnsom godstogvirksomhet er videreført og gir resultater. Satsingen på konsernets nordiske strategi ble ytterligere styrket ved videreutvikling av grenseoverskridende togtrafikk i samarbeid med alliansepartnere og ved etablering av bussvirksomhet i Sverige. Omstruktureringstiltakene har bidratt til å legge grunnlag for bedre lønnsomhet.

År 2002 har vært preget av omstilling og tilpasning til endrede rammebetingelser;

- 30% reduksjon i administrative funksjoner i NSB AS
- Forberedelse til nye rammebetingelser ved omdanning av NSB BA til aksjeselskap, samt avklaring av eierskap til Flytoget AS

- Forberedelse til anbudsutsetting innenfor persontogvirksomheten
- Kostnadseffektivisering av persontogvirksomheten
- Systematisk arbeid med relasjonsbygging for å sikre bedre rammebetingelser for persontogvirksomheten og sikre eierskapet til Nettbuss.
- Etablering av bussvirksomhet og fokus på lønnsom vekst i Sverige
- Etablering av nye ekspressbussruter og styrking av posisjonen som en landsdekkende bussaktør og satsing på storbytransport
- Etablering og videreutvikling av et nordisk nettverk for kombinerte godstransporter
- Salgsprosess og avklaring av strategi for videreutvikling av konsernets eiendomsmasse
- Utskilling og videreutvikling av støttefunksjoner i egne selskaper

Virksomhetens art og eierforhold

Konsernet er delt i virksomhetsområdene persontog, buss, godstog og eiendom, samt støttefunksjoner til disse. Konsernets hovedkontor er i Oslo, mens virksomheten er spredt i store deler av Norge og deler av Sverige.

Morselskapet NSB BA ble den 1. juli 2002 omdannet til aksjeselskap med staten som eier ved en omdannelseslov som sikrer kontinuitet for selskap og omgivelser. Morselskapet skiftet fra samme dato navn til NSB AS.

Regjeringen foreslo for Stortinget i 2002 at Flytoget AS skulle skilles ut fra NSB-konsernet, og at det statlige eierskapet i selskapet skulle legges direkte under Samferdselsdepartementet. Utskillingen av Flytoget AS fra NSB-konsernet skjedde 1. januar 2003, og aksjene er solgt til staten, ved Samferdselsdepartementet.

Persontogvirksomheten

Persontogvirksomheten har vært en av de største utfordringene for konsernet i 2002. Driftsresultatet for persontogtrafikken viser et underskudd på 231 millioner kroner, inklusive Flytogets underskudd på 42 millioner kroner. Det gjennomføres omfattende tiltak for å forbedre resultatene. Forbedringer av basiskvaliteten har høyt fokus. De viktigste elementene er sikkerhet, punktlighet, regularitet og kundeinformasjon.

Det totale antall reiser i NSBs tog ble redusert fra 53,5 millioner reiser i 2001 til 49,8 millioner reiser i 2002. Nedgangen førte til inntektssvikt for persontog-virksomheten. Volummessig har nedgangen vært størst i lokaltrafikken i hovedstadsområdet. Andre kollektivselskaper har tilsvarende nedgang. Bergensbanen, Dovrebanen og Vestfoldbanen har 8 prosent færre reiser i 2002 enn året før. Reallønnsvekst, lavere bensinpriser, bedre veier og hardere konkurranse fra lavprisflyselskaper og ekspressbuss er hovedårsakene til passasjersvikten.

Resultatene for 2002 viser at kundetilfredsheten varierer sterkt mellom de ulike togproduktene. Kundene er jevnt over godt fornøyd med fjertog. Intercity- og regiontog har hatt en jevn økning i tilfredshet fra våren 2001 til høsten 2002, og nivået på kundenes tilfredshet har steget fra "svakt" til "tilfredstillende". Resultatene for lokaltogene viser at det er stor forskjell på kundenes tilfredshet i Oslo-området sammenlignet med lokaltogene ellers i landet. I Oslo-området har det sammenheng med høy produksjon på enkeltsporet kjørevei, som gir lav punktlighet. For lokaltogene utenom Oslo ble det i 2002 på enkelte strekninger målt særdeles gode resultater.

Tilgangen til billetter er viet betydelig oppmerksomhet. Innføring av et nytt billettbestillingssystem skjedde i forkant av sommerferien 2002. I innføringsfasen var

tilgjengeligheten bl.a. på Kundetelefonen alt for dårlig og ga mange misfornøyde kunder. Forholdet ble imidlertid kraftig forbedret utover høsten slik at responstiden fra NSBs kundetelefon nå er på et akseptabelt nivå. Totalt sett er tilgjengeligheten betydelig forbedret i 2002 sammenlignet med 2001.

For å bringe kundene tilbake til NSB iverksettes flere tiltak for å gjøre det enklere å være kunde i NSB.

Satsingen på internasjonal togtrafikk ble ytterligere forsterket i 2002. Sommeren 2002 ble det satt inn hurtigtog på strekningen Oslo - Stockholm. I desember ble det satset på ytterligere kvalitetsøkning ved introduksjon av det første nye Linxtoget av typen X2 mellom de to hovedstedene. Fra 1. februar 2003 kjøres alle avgangene mellom Oslo og Stockholm med Linxtog. Linx AB har hatt en positiv utvikling i resultat og beleggprosent i 2002.

Bussvirksomheten

Nettbuss AS er Norges største busselskap og bidro positivt til NSBs driftsresultat i 2002 med 72 millioner kroner, en forbedring på 15 millioner kroner fra 2001. Sett i forhold til rammebetingelser og lønnsomhetsutviklingen i bransjen, anser styret konsernresultatet som tilfredsstillende. Med knappe marginer i avtalene med fylkeskommunene gis det små muligheter for å møte økte driftskostnader. Styret ser det som viktig å fokusere på bedret lønnsomhet innenfor nåværende virksomhet og ytterligere lønnsom vekst.

Kjernevirksomheten til Nettbuss-konsernet er rutekjøring på kontrakt med fylkeskommunene, turkjøring og ekspressbussruter. Det er startet opp flere nye ekspressbussruter i 2002 og det forventes at liberalisering av ekspressbusskonsesjoner vil gi virksomhetsområdet ytterligere muligheter og utfordringer.

Nettbuss etablerte seg i Sverige 1. januar 2002 ved kjøp av aksjene i det svenske Rimbom-konsernet. Rimbom som endret navn til Nettbuss Sverige AB, eier datterselskapet Orustrafiken AB som driver bussvirksomhet vest og sør i Sverige. Selskapet er Sveriges femte største busselskap med 225 ansatte og ca. 200 busser. Selskapet eier også 50 prosent av Stadsbussarna AB i Østersund.

Selskapet kjøpte i 2002 100% av aksjene i Team Trafikk AS. Selskapet driver buss- og godsvirksomhet i Midt-Norge. Konsernet omsetter for ca. 690 MNOK, har 650 kjøretøyer og om lag 1200 ansatte. Team Trafikk inngår i konsernets balanse per 31. desember 2002.

Nettbuss-konsernet hadde 48 millioner reiser i 2002 mot 43 millioner året før.

Godstogvirksomheten

Omstillingsarbeidet for å skape lønnsom drift i CargoNet begynner å gi resultater. Driftsunderskuddet ble på 67 millioner kroner mot 146 millioner kroner i 2001. Årsaken til det bedre resultatet er i all hovedsak CargoNets produksanering høsten 2001. Det gjenstår imidlertid et betydelig omstillingsarbeid for å gjøre hele virksomheten lønnsom.

CargoNet AS ble etablert som eget selskap med Rail Combi AB som heleid datterselskap 1. januar 2002, for å kunne tilby kundene et nordisk nettverk innen kombinerte transporter og fleksible lastebærere (semitilhengere/containere). Dette innebærer satsing på et høyfrekvent nettverk med strategiske knutepunkter. Utviklingen hos Rail Combi er preget av den økonomiske utviklingen i Sverige som har medført reduserte transportvolumer.

Ekspressgodsvirksomheten i regi av Ekspressgods AS viser et driftsunderskudd på 16 millioner kroner. Årsaken til det svake resultatet er svikt i markedet. Det er gjennomført et betydelig omstillingsarbeid i 2002 for å gjøre virksomheten lønnsom.

Eiendomsvirksomheten

Eiendomsvirksomheten hadde i 2002 et driftsoverskudd på 312 millioner kroner (inkl. salgsgevinster) mot 225 millioner kroner i 2001.

Eiendomsvirksomheten omfatter et totalt utleieareal på ca. 750 000 kvm i NSB Eiendom AS og 50 000 kvm i ROM eiendomsutvikling AS. I tillegg besitter underkonsernet ROM eiendomsutvikling AS ca. 30 000 dekar tomteareal for kommersiell utvikling. Celexa Eiendomsforvaltning AS forvalter på NSBs vegne ca. 2.500 eiendommer.

Det er i 2002 gjennomført en omfattende prosess med sikte på salg av ROM eiendomsutvikling AS til Entra Eiendom AS. Prosessen ble avsluttet i november 2002 uten at avtale mellom partene ble inngått. Selskapet vil derfor videreføre sitt arbeid med å realisere utviklingspotensialet til selskapets eiendomsmasse med fokus på sentrale tomter i de store byene.

NSB Eiendom AS har som formål gjennom utleie, drift og vedlikehold av NSBs driftsrelaterte eiendommer å styrke det økonomiske grunnlaget for kjernevirksomheten i NSB-konsernet.

Jernbaneverket og NSB undertegnet den 23. desember 2002 en avtale om salg av stasjoner med forbehold om Stortingets godkjenning. Avtalen omfatter om lag 400 stasjoner. Saken går nå til politisk behandling og ventes sluttført høsten 2003.

Støttefunksjoner

NSB-konsernet har som strategi å legge til rette for konkurranseutsetting av støttefunksjoner, utnytte investeringer og potensielle stordriftsfordeler og gjøre faste kostnader variable ved å legge til rette for salg av tjenester til eksterne. Som et ledd i denne strategien er administrative støttefunksjoner og verksted- og vedlikeholdsfunksjoner skilt ut i egne aksjeselskaper.

Per 1. januar 2002 ble virksomhet overført til Mantena AS (verksted og vedlikehold) og NSB Trafikkservice AS (togrenhold). I tillegg består virksomhetsområdet av Arrive AS (IT-selskap), NSB Forsikring AS og MiTrans AS (verksted og vedlikehold).

Driftsresultatet for støttefunksjonene var på 22 millioner kroner, en forbedring på 41 millioner kroner. Forbedringen skyldes i hovedsak etablering av sikkerhetsavsetninger i NSB Forsikring AS i oppstartsåret 2001.

Økonomisk utvikling

NSB-konsernet viser et årsoverskudd på 6 millioner kroner i 2002 mot et årsunderskudd på 33 millioner kroner i 2001. Driftsresultatet er på nivå med fjoråret, 108 millioner kroner..

Morselskapet NSB AS viser et årsoverskudd på 44 millioner kroner mot 26 millioner kroner i 2001. Konsernbidrag fra datterselskaper er inkludert i årsoverskuddet med 154 millioner kroner mot 72 millioner kroner i 2001. Driftsresultatet er forverret med 176 millioner kroner sammenlignet med året før. Tallene for 2001 og 2002 for NSB AS er ikke direkte sammenlignbare på grunn av utskillelse av virksomhet i egne datterselskaper fra og med 1. januar 2002.

Konsernets kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var 378 millioner kroner i 2002, sammenlignet med 636 millioner kroner i 2001. Reduksjonen skyldes i hovedsak utbetaling av leverandørgjeld før årsskiftet og svekket resultat før salgsgevinster. Kontantstrøm benyttet til investeringer utgjorde 1 392 millioner kroner mot 1 143 millioner kroner i 2001.

NSB AS har tilfredsstillende kredittvurderinger fra Standard & Poor's (AA/A-1+) og Moody's (Aa2/Prime-1). Selskapets langsiktige finansiering er opptatt gjennom et europeisk langsiktig låneprogram med en ramme på 750 millioner Euro og et obligasjonslån på 650 millioner kroner som forfaller i 2007. Utestående lån per 31. desember 2002 er 3 151 millioner kroner inkludert obligasjonslånet. I tillegg er det etablert en finansieringsreserve på 2.000 millioner kroner gjennom en syndikert trekkrettighet som utløper i juli 2004 og som ikke er benyttet 2002.

Konsernets likviditetsbeholdning ved utgangen av året var på 920 millioner kroner og plassert kortsiktig i norske sertifikater og obligasjoner, samt bankinnskudd.

Inkludert årets resultat utgjorde egenkapitalen i morselskapet ved årets utgang 6 827 millioner kroner, som tilsvarer en egenkapitalandel på 52,5 prosent. Tilsvarende tall for NSB-konsernet er 6.045 millioner kroner (44 prosent). Forskjellen skyldes i hovedsak eliminerte eiendomsgevinster i konsernregnskapet ved konserninternt salg av eiendommer. Det er gjennomført to endringer direkte mot egenkapitalen.

I forbindelse med omdannelsen til AS 1.juli 2002 ble NSB AS pålagt refusjonsplikt i forbindelse med ventelønn ved overtallighet frem tom 1. januar 2005. I den sammenheng ble det avsatt 300 millioner kroner til dekning av denne forpliktelsen. NSB-konsernet har tidligere forstått og presentert pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse (SPK) som en ytelsesplan for de ansatte, men som en tilskuddsplan for arbeidsgiver. I løpet av 2002 har SPK fremmet krav om ytterligere innbetalinger basert på at denne tolkningen er feil og at arbeidsgiver har et ansvar utover de årlige innbetalinger. Av denne grunn har NSB-konsernet valgt å presentere ordningen som en ytelsesplan, både for de ansatte og for arbeidsgiver. Som følge av endret regnskapsprinsipp for behandling av pensjonskostnader har det i regnskapet for morselskapet blitt avsatt 225 millioner kroner mot egenkapitalen og resultatført 38 millioner kroner.

Et omfattende forbedringsprosjekt er satt i gang for å effektivisere persontogvirksomheten og skape lønnsomhet for fjerntogene. Dette arbeidet vil bli fulgt opp med grundige vurderinger og analyser gjennom 1. tertial 2003. Styret vil vurdere behovet for en eventuell nedskrivning av materiell når resultatet av forbedringsprosjektet er klart.

Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet for morselskapet NSB AS (i millioner kroner):

Avsatt til annen egenkapital	44
Sum disponert	44

Selskapets opptjente egenkapital utgjør etter dette 822 millioner kroner.

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift av virksomheten.

Helse og miljø

Arbeidsmiljø

Sykefraværet for konsernet for året er på 9,6% mot 9,0% i 2001. Sykefraværet ligger ca 1,5 prosentpoeng over landsgjennomsnittet i henhold til beregninger fra Statistisk Sentralbyrå. Det er gjennomført tiltak i flere enheter for å redusere spesielt langtidsykefraværet.

Flere konsernselskaper har i 2002 inngått avtale om "Inkluderende arbeidsliv". Avtalen forplikter arbeidsgiver og arbeidstaker til systematisk samarbeid for å oppnå lavere sykefravær, øke pensjonsalderen og inkludere ansatte med redusert funksjonsevne. Ansattes organisasjoner og ledelsen i NSB er enige om å prioritere arbeidet med å redusere sykefraværet. Målet er å redusere fraværet med 20 prosent innen utløpet av 2004.

Forekomsten av arbeidsrelaterte helseplager er relativt konstant. Støy-, muskel- og skjelettskader og psykisk slitenhet er blant de oftest forekommende skadene. Det er gjennomført flere tiltak for å redusere støy og for å bedre ergonomiske forhold.

Ytre miljø

NSBs fremste bidrag til en bærekraftig og miljøeffektiv utvikling er å legge til rette for at flere velger kollektive transportalternativer, samt at mer godstransport overføres fra vei til bane. Selskapet har for 2002 vedtatt et nytt strategisk mål for ytre miljø: "Ingen skade på miljø som følge av selskapets virksomhet".

Denne "null-visjonen" for miljø er bygget inn i selskapets styringssystem gjennom identifisering av miljøindikatorer som gjør det mulig å måle og følge opp resultatutviklingen på ytre miljø samt sette inn tiltak for å forbedre resultatene. NSB vil sette fokus på å:

- Utvikle kompetente og miljøbevisste medarbeidere
- Videreutvikle en miljøvennlig materiellpark
- Benytte miljøvennlige og fremtidsrettede produkter i virksomheten
- Gjennomføre energioptimalisering og ressurs sparing.
- Sanere gammel forurensning

NSB arbeider systematisk med å redusere det totale energiforbruket og samtidig dreie forbruket av ikke fornybare energiformer over til fornybare. Nytt dieseldrevet togmateriell av type 93, dieseldrevet Agenda viser at energibruken er redusert til ca 1/3 av hva tidligere dieseldrevet materiell (Di3) brukte.

NSB arbeider systematisk for å redusere forurensende utslipp. Innenfor eiendomsvirksomheten er det satt i gang flere prosjekter hvor tidligere oljefyrte anlegg er erstattet med bioenergianlegg.

NSB reduserer støynivået fra egne tog og busser gjennom utskifting av både nytt togmateriell og bussmateriell. Det fremmes som krav overfor leverandørene at materiellet skal være støysvakt.

Arbeidet med grunnforurensninger har fortsatt i 2002. Det gjenstår å skaffe oversikt over omfanget av grunnforurensning gjennom forundersøkelser. Dette arbeidet vil bli igangsatt i løpet av våren 2003.

Likestilling

Styret mener administrasjonen må intensivere arbeidet med likestillingsspørsmål i NSB og bl.a. sørge for bedre fordeling mellom kvinner og menn i datterselskapenes styrer.

Fremtidige utfordringer

Hovedmålet for NSB-konsernet i 2003 er systematisk arbeid for å bli kundenes favoritt. Sikkerhet, regularitet, punktlighet og informasjon er grunnleggende forutsetninger for å lykkes og vil være prioriterte områder sammen med arbeidet med å forbedre infrastrukturen, som er avgjørende for at togoperatørene kan få tilstrekkelig konkurransekraft i forhold til andre transportmidler. Den største utfordringen ligger innenfor persontogvirksomheten. Nye og kundevennlige løsninger må finnes i skjæringspunktet mellom det kundene etterspør og er villige til å betale for – og det NSB er i stand til å levere. Det skal bli enklere å være kunde i NSB. Det gjelder også flere av systemene og rutinene kundene møter. Kostnadsnivået skal fortsatt reduseres. Kompetansen til egne medarbeidere er grunnlaget for endringsarbeidet. På den måten skal involvering, eierskap og ikke minst gode løsninger sikres.

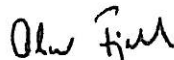
Innfasing av nye lokaltog på Jærbanen og i lokaltrafikken i Oslo vil skje gradvis gjennom 2003. Det strategiske mål om ingen døde eller personskader skal oppnås ved en årlig reduksjon av antall tilløp og ulykker basert på prioriterte tiltak identifisert gjennom systematiske analyser.

NSB vil i 2003 delta i de første anbudsrunderne for persontransport med tog og vil levere inn tilbud når det er forretningsmessig riktig. Det arbeides systematisk for å bedre konkurransekraften i forhold til fremtidige aktører på sporet. NSB vil fokusere på å kjøre tog der det er tilstrekkelig betalingsvilje hos passasjerer eller staten.

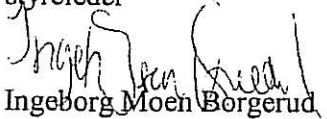
Styret mener at bussvirksomheten bidrar til å bygge opp under NSBs målsetting om å være kundenes favoritt og Nordens mest nyskapende transportkonsern. For å vinne i konkurransen med privatbilen, må kundene tilbys et bredest mulig kollektivtilbud. Undersøkelser viser at frekvens og tilgjengelighet er viktigste faktorer ved valg av transportløsninger. Nettbuss vil sammen med NSB videreutvikle og styrke arbeidet for bedre kollektivtilbud til kundene. Tog og buss i samme konsern bidrar til å gi NSB som det eneste nasjonale transportkonsern tyngde og kraft på linje med de internasjonale transportaktører. Det er avgjørende for styret at NSB beholder eierskapet til Nettbuss.

Styret vil uttrykke forståelse for at omstillingsprosessen i 2002 har vært utfordrende for NSBs ansatte og takke for pågangsmotet og innsatsen.

Oslo, 4. april 2003

Olav Fjell,
styreleder

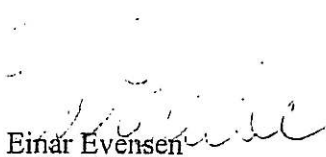

Ingeborg Moen Borgerud

Ellen-Birgitte Strømø
Ellen-Birgitte Strømø

Ove Dalsheim

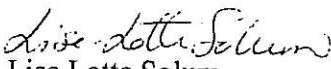
Einar Evensen

Christian Brinch

Øystein Aslaksen

Lise Lotte Solum

Einar Enger,
konsernsjef

Resultatregnskap perioden 1. januar – 31. desember

Mor		Tall i MNOK	Note	Konsern	
2002	2001			2002	2001
Driftsinntekter:					
1.970	3.207	Salgsinntekt	4	5.035	4.707
1.317	1.231	Offentlig kjøp av tjenester		1.637	1.530
21	43	Salgsgevinst	5	307	148
325	648	Annen driftsinntekt	5	731	740
3.633	5.129	Sum driftsinntekter	3	7.710	7.126
Driftskostnader:					
1.306	2.208	Lønnskostnad	8,9	3.214	3.068
351	442	Av-/nedskrivninger	14,15	870	768
2.165	2.492	Annen driftskostnad		3.518	3.182
3.822	5.142	Sum driftskostnader	3	7.602	7.018
-189	-13	Driftsresultat		108	108
Finansposter:					
535	402	Finansinntekt	10	136	215
285	349	Finanskostnad	10	274	354
250	53	Netto finansposter		-138	-139
61	40	Resultat før skattekostnad		-30	-31
17	14	Skattekostnad	25	-11	2
-	-	Minoritetsinteresse		25	-
44	26	Årsresultat		6	-33

Balanse per 31. desember

Mor			Konsern		
31.12.2002	31.12.2001	Tall i MNOK	Note	31.12.2002	31.12.2001
Eiendeler					
-	-	Immaterielle eiendeler	16	601	429
5.264	7.212	Varige driftsmidler	14, 15	10.139	9.496
6.453	3.989	Finansielle anleggsmidler	18, 19	325	267
11.717	11.201	Sum anleggsmidler		11.065	10.192
-	300	Varelager	13	313	309
441	819	Kundefordringer	11	1.155	1.064
325	229	Kortsiktige fordringer Konsern		-	-
222	303	Andre kortsiktige fordringer		316	352
-	526	Investeringer i finansielle instrumenter	21	253	526
311	-139	Betalingsmidler	12	667	658
1.299	2.038	Sum omløpsmidler		2.704	2.909
13.016	13.239	Sum eiendeler		13.769	13.101
Gjeld og egenkapital					
6.005	5.505	Innskutt egenkapital		6.005	5.505
822	1.306	Opptjent egenkapital		40	573
6.827	6.811	Sum egenkapital	26	6.045	6.079
Minoritetsinteresser					
-	-	Minoritetsinteresser		201	1
353	4	Pensjonsforpliktelser	9	419	68
265	335	Utsatt skatt	25	145	214
365	192	Andre avsetninger for forpliktelser	22	447	223
4.274	4.189	Lån fra andre finansinstitusjoner	20	4.440	4.189
1	1	Annen langsiktig gjeld		7	8
5.258	4.721	Sum langsiktig gjeld		5.458	4.702
47	601	Leverandørgjeld		278	853
106	60	Kortsiktig gjeld Konsern		-	-
-	-	Betalbar skatt	25	2	2
77	123	Skyldige offentlige avgifter		231	179
701	923	Annen kortsiktig gjeld	23	1.554	1.286
931	1.707	Sum kortsiktig gjeld		2.065	2.320
6.189	6.428	Sum gjeld		7.724	7.022
13.016	13.239	Sum gjeld og egenkapital		13.769	13.101

Oslo, 4. april 2003

Olav Fjell

Olav Fjell, styreleder

Ingeborg Moen Borgerud

Ingeborg Moen Borgerud

Øystein Aslaksen

Øystein Aslaksen

Einar Evensen

Einar Evensen

Christian Brinch

Christian Brinch

Lise Lotte Solum

Lise Lotte Solum

Einar Enger

Einar Enger, konsernsjef

Ellen-Birgitte Strømø

Ellen-Birgitte Strømø

Ove Dalsheim

Ove Dalsheim

Kontantstrømanalyse perioden 1. januar – 31. desember

Mor		Konsern	
2002	2001	2002	2001
	Tall i MNOK		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
61	40	-30	-31
-21	-43	-307	-148
-	-	-6	-27
327	442	853	764
24	-	17	4
300	-16	-4	-17
378	-161	-91	-262
-554	129	-575	273
-	-	-10	-
-2.246	-1.451	531	80
-1.731	-1.060	378	636
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
2.230	111	2.473	523
-596	-1.067	-3.641	-1.678
-	14	-	14
-564	-124	-224	-2
1.070	-1.066	-1.392	-1.143
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
85	897	251	871
-	-2.135	-1	-3.254
500	2.135	500	2.135
585	897	750	-248
-76	-1.229	-264	-755
387	1.616	1.184	1.939
311	387	920	1.184
Denne består av :			
311	387	920	1.184
	Bankinnskudd og finansielle instrumenter		

Inn- og utbetalinger ved kjøp og salg av varige driftsmidler som følge av virksomhetsoverdragelser til nyetablerte konsernselskaper per 1. januar 2002, er ført brutto i kontantstrømanalysen for konsernet.

Noteoversikt

1. Regnskapsprinsipper
2. Endring av regnskapsprinsipp
3. Virksomhetsområder
4. Salgsinntekter
5. Salgsgevinster og andre driftsinntekter
6. Store enkelttransaksjoner
7. Usikre forpliktelser og betingede eiendeler
8. Personalkostnader, godtgjørelser, bemanning
9. Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser
10. Finansposter
11. Kunder
12. Betalingsmidler
13. Varelager
14. Anlegg under utførelse
15. Varige driftsmidler
16. Goodwill
17. Hjemmelsoverføring
18. Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap
19. Fordringer med forfall senere enn ett år
20. Rentebærende gjeld og forfallsstruktur
21. Finansiell markedsrisiko
22. Andre avsetninger for forpliktelser
23. Annen kortsiktig gjeld
24. Pant- og garantistillelser
25. Skatter
26. Årets endring av EK

I. Regnskapsprinsipper

Generelt

NSB var frem til 30.11.1996 en statlig forvaltningsbedrift og inngikk frem til dette tidspunkt i statsbudsjett/-regnskap under statens forretningsdrift. Forvaltningsbedriften NSB ble per 01.12.1996 omdannet til NSB BA via en egen særlov. Vilåårene for omdannelsen fremkommer av Stortingsproposisjon (St.prp.) nr. 2 (1996-97). NSB BA ble omdannet til NSB AS per 01.07.2002 med en omdannelseslov som forutsetter regnskapsmessig kontinuitet. Årsregnskapet for NSB AS inkluderer perioden 01.01.2002 til og med 31.12.2002 og er utarbeidet i henhold til regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Konsernregnskap

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen når morselskapet NSB AS og dets eierandeler i datter- og tilknyttede selskaper presenteres som en økonomisk enhet.

Datterselskaper defineres som selskaper hvor NSB AS direkte eller indirekte har en langsiktig eierinteresse og bestemmende innflytelse ved en eierandel på mer enn 50% av den stemmeberettigede aksjekapital.

Felles kontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper defineres som selskaper hvor NSB AS direkte eller indirekte har en langsiktig eierinteresse og vesentlig innflytelse ved en eierandel på 20% til 50%.

Konsolideringsprinsipper

Datterselskaper konsolideres etter oppkjøpsmetoden i konsernregnskapet. Datterselskap som konsolideres utarbeider selskapsregnskap i samsvar med de prinsipper konsernregnskapet utarbeides etter. Dersom utenlandsk datterselskap benytter andre prinsipper som følge av lovgivning omarbeides selskapsregnskapet i samsvar med konsernregnskapets prinsipper ved konsolidering.

Oppkjøpsmetoden innebærer at aksjer i datterselskapet er eliminert mot bokført egenkapital i datterselskapet på kjøpstidspunktet. Eventuell merverdi som oppstår henføres til identifiserbare materielle og immaterielle eiendeler og gjeld og avskrives i takt med disse. Utsatt skatt på merverdier føres opp som langsiktig gjeld i balansen og inntektsføres i takt med avskrivningene på merverdiene. Eventuell merverdi som ikke kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill.

Felles kontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper konsolideres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet.

Goodwill

Goodwill ervervet ved investeringer i datter- og tilknyttede selskaper, vurderes til anskaffelseskost etter fradrag for planmessige avskrivninger. Goodwill spesifiseres og vurderes for hvert enkelt virksomhetsoppkjøp. Avskrivningsplanen skal gjenspeile forventet profil på fremtidig inntjening (fremtidige kontantstrømmer) og usikkerheten i denne. Økonomisk levetid utover 5 år begrunnes ved konsesjon, avtale eller andre forhold som underbygger en lengre avskrivningsplan. Avskrivninger på goodwill klassifiseres som ordinære avskrivninger.

Omregning av regnskap i utenlandsk valuta

Omregning av regnskap i utenlandsk valuta som inngår i årsregnskapet gjennom konsolidering eller ved regnskapsføring etter egenkapitalmetoden omregnes etter dagskursmetoden. Omregningsdifferansen føres mot egenkapitalen og inntekter og kostnader omregnes med periodens gjennomsnittlige transaksjonskurs.

Minoritetsinteresser

Konsernregnskapet omfatter 100% av balansen og resultatregnskapet for datterselskaper med minoritetsiere. Minoritetens andel av resultat etter skatt og andel av egenkapitalen er presentert på egne linjer.

Konsernbidrag

Mottatt konsernbidrag inntektsføres i morselskapet som avkastning på investering. Konsernbidrag utover opptjent resultat i eierperioden føres som tilbakebetaling av anskaffelseskost. Konsernbidrag mellom søsterselskaper føres som egenkapitaltransaksjoner.

Tidsavgrensning

Inntekter resultatføres når de opptjenes. Utgifter sammenstilles med inntektene slik at kostnadene resultatføres i samme regnskapsperiode som tilhørende inntekter. Utgifter knyttet til inntekter som opptjenes i senere perioder balanseføres og periodiseres i samsvar med inntektene.

Offentlige kjøp av tjenester

Tjenester som ikke gir bedriftsøkonomisk lønnsomhet, men som myndighetene ønsker utført av samfunnsmessige hensyn, kjøpes til priser som avtales mellom myndighetene og NSB og klassifiseres som driftsinntekt. Kjøpet skjer gjennom årlige forhandlinger og påfølgende bevilgninger gitt over stats- og fylkesbudsjetter.

Pensjonskostnad og pensjonsforpliktelser

De fleste konsernselskapene har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser (ytelsesplaner) hvor ytelsene er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivå ved pensjonsalder.

Pensjonsforpliktelsene er basert på forutsetninger om diskonteringsrente, forventet fremtidig lønnsvekst og pensjonsregulering.

De ansatte har gjennom tariffavtale rett til avtalefestet førtidspensjon (AFP) fra 62 år. Ytelsene er basert på beregnede, opptjente rettigheter i folketrygden ved fylte 67 år ved pensjoneringsstidspunkt, samt et avtalt sluttvederlag per år. Pensjonsforpliktelsene er basert på forutsetninger om uttakstilbøyelighet, forventet framtidig lønnsvekst og pensjonsregulering.

Arbeidsgiveravgift kostnadsføres basert på innbetalt pensjonspremie for sikrede (kollektive) pensjonsordninger, mens den er periodisert i samsvar med endring i pensjonsforpliktelsen for usikrede pensjoner.

Skatter

Skattekostnaden i regnskapet inneholder både periodens betalbare skatt og endringen i utsatt skatt/skattefordel. Endring i utsatt skatt/skattefordel er den del av skatten som påhviler periodens regnskapsmessige resultat, men som kommer til betaling i senere perioder. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet ved å foreta full avsetning av alle midlertidige forskjeller inklusive underskudd til fremføring etter gjeldsmetoden med bruk av balansedagens skattesatser og nominelle størrelser.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler knyttet til varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Dette gjelder tilsvarende for kortsiktig gjeld. Fordringer og gjeld som ikke knytter seg til varekretsløpet, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld hvis de forfaller innen ett år etter tidspunktet for regnskapsavleggelse. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler og øvrig gjeld som langsiktig. Aksjer i andre selskaper er strategiske

investeringer og er klassifisert som anleggsmidler.

Transaksjoner, fordringer og gjeld i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta vurderes etter balansedagens kurs, hensyntatt sikring.

Kundefordringer/Andre fordringer

Kundefordringer/andre fordringer er i balansen ført opp etter fradrag for avsetning til påregnelig tap.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost etter fradrag for planmessige avskrivninger. Dersom virkelig verdi er lavere enn bokført verdi og verdifallet ikke vurderes som forbigående nedskrives eiendelen til virkelig verdi.

Balanseførte lånekostnader

Balanseførte lånekostnader beregnes med utgangspunkt i gjennomført investering med en rentesats lik gjennomsnittlig lånerente. Lånekostnader beregnes over hele investeringsperioden og balanseføres som en del av investeringen.

Reservedeler

Reservedeler som anses som en del av driftsmiddelet, balanseføres og avskrives over driftsmiddelets levetid.

Oppgradering av rullende materiell

Oppgraderinger som øker materiellets virkelige verdi, aktiveres sammen med materiellet og avskrives planmessig. Oppgraderinger som påvirker materiellets økonomiske levetid hensyntas ved vurdering av materiellets avskrivningsplan.

Vedlikehold

Vedlikehold og reparasjoner av rullende materiell kostnadsføres fortløpende. Det foretas ingen avsetning for fremtidige periodiske vedlikeholdskostnader.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler aktiveres og avskrives planmessig dersom det er sannsynliggjort at eiendelen vil bidra til økte fremtidige økonomiske fordeler (fremtidige kontantstrømmer) og anskaffelseskost er identifiserbar. Ved utvikling av edb programmer/systemer vil forprosjekter og løpende tilpasning og videreutvikling av eksisterende systemer normalt kostnadsføres som vedlikehold.

Lagerbeholdning

Lagerbeholdningen består av forbruksvarer og komponenter. Komponentlageret består av frittstående komponenter og reservedeler til rullende materiell. Både innkjøpte komponenter og reviderte komponenter balanseføres. Beholdningen inngår i balansen til innkjøpspris og, for reviderte komponenter, til påløpte kostnader til reparasjon og oppgradering. Det avsettes for ukurans på basis av fysiske tellinger, varenes omløpshastighet samt eksisterende utrangeringsplaner for rullende materiell. Forbruksvarer og komponenter er vurdert til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansiell eller operasjonell i samsvar med avtalens reelle innhold. Dersom det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll knyttet til det underliggende leieobjekt er gått over på leietaker klassifiseres avtalen som finansiell og tilhørende eiendeler og forpliktelser balanseføres. Andre leieavtaler klassifiseres som operasjonelle.

Usikre forpliktelser og betingede eiendeler

Ved regnskapsmessig vurdering av usikre forpliktelser og betingede eiendeler benyttes beste estimat. Beste estimat er basert på sannsynlig utfall og anslått verdi av den usikre forpliktelsen/betingede eiendelen. Estimaten er basert på ledelsens beste vurderinger knyttet til disse forholdene.

Bruk av estimater

Utarbeidelsen av årsregnskapet i samsvar med generelle aksepterte regnskapsprinsipper krever i enkelte sammenhenger bruk av estimater og forutsetninger som påvirker rapporterte tall knyttet til eiendeler, gjeld, kostnader og inntekter samt noter. Resultatet av vurderingene kan i etterkant vise seg å være forskjellig fra de faktiske tall.

Kontantstrøm

Ved utarbeidelse av kontantstrømoppstilling benyttes den indirekte modellen.

2. Endring av regnskapsprinsipp

NSB-konsernet har tidligere forstått og presentert pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse (SPK) som en ytelsesplan for de ansatte, men som en tilskuddsplan for arbeidsgiver. Bakgrunnen for dette er at det er staten som i henhold til lov om Statens Pensjonskasse garanterer ordningen og har ansvar for å finansiere ytelsene. Det enkelte medlem i ordningen blir ilagt en premie og det fastsettes en arbeidsgivers andel av denne, arbeidsgivers tilskudd.

I løpet av 2002 har SPK fremmet krav om ytterligere innbetalinger basert på at denne tolkningen er feil og at arbeidsgiver har et ansvar utover de årlige innbetalinger. NSB-konsernet har avvist at det foreligger ytterligere forpliktelser utover innbetalte premier, men har hittil ikke lyktes med å få aksept for dette synspunkt. Av denne grunn vil NSB-konsernet per 01.01.2002 ta inn nettoforpliktelse/netto pensjonsmidler i balansen ved presentasjon av ordningen for det enkelte konsernselskap.

Sammenligningstallene i balansen for 2001 er ikke omarbeidet i henhold til nye prinsipper. Virkningen av nye prinsipper på egenkapital og resultat for 2002 er vist nedenfor:

Mor				Konsern			
01.01.2002	31.12.2002	Resultat 2002	Tall i MNOK	01.01.2002	31.12.2002	Resultat 2002	
312	350		38 Pensjonsforpliktelser	312	350	38	
87	98		11 Utsatt skattefordel	87	98	11	
225	252	27	Sum EK-effekt	225	252	27	

3. Virksomhetsområder

Tall i MNOK Konsernet	Persontog		Buss		Godstog		Elendom		Støtte- funksjoner		Totalt	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Driftsinntekter	3.949	3.925	1.706	1.436	1.408	1.187	449	500	198	78	7.710	7.126
Driftskostnader	2.553	3.125	1.504	1.276	1.155	1.227	304	430	1.216	192	6.732	6.250
Interne fordelinger	-1.148	-377	53	72	-238	-35	257	241	1.076	99	-	-
Avskrivninger	479	432	183	175	82	71	90	86	36	4	870	768
Driftsresultat	-231	-9	72	57	-67	-146	312	225	22	-19	108	108
Eiendeler	7.753	6.886	1.805	1.167	750	622	2.561	4.139	900	287	13.769	13.101
Rentefri gjeld	878	1.353	343	297	224	188	151	263	469	219	2.065	2.320
Investeringer	611	1.092	828	293	443	34	1.844	245	213	12	3.939	1.676

NSB-konsernet er omorganisert per 1. januar 2002. Dette innebærer at inndelingen i virksomhetsområder for 2002 ikke er direkte sammenlignbar med rapporterte tall for 2001. Ved klassifisering av virksomhet plasseres konsernselskapene i det virksomhetsområde de har hovedvekten av sin virksomhet.

- I persontog inngår virksomheten i NSB AS, Flytoget AS og Linx AB (egenkapitalmetoden).
- I Buss inngår virksomheten i Nettbuss-konsernet.
- I Godstog inngår virksomheten i CargoNet-konsernet med datterselskapet Rail Combi AB. I tillegg inngår virksomheten i Ekspressgods AS.
- I Eiendom inngår virksomheten i ROM eiendomsutvikling-konsernet og NSB Eiendom AS, samt øvrige eiendomselskaper.
- I Støttefunksjoner inngår administrative støttefunksjoner ved NSB Forsikring AS og Arrive-konsernet. I tillegg inngår verksted- og vedlikeholdsselskapene Mantena AS, MiTrans AS og NSB Trafikkservice AS. For 2001 viser tallene kun virksomheten i MiTrans AS, seks måneders drift for Arrive-konsernet og første driftsmåned for NSB Forsikring AS.

4. Spesifikasjon av salgsinntekt

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
		Persontrafikkinntekter		
1.970	2.077	Norge	3.554	3.558
-	-	Sverige	150	-
		Godstrafikkinntekter		
-	1.130	Norge	820	1.149
-	-	Sverige	511	-
1.970	3.207	Sum salgsinntekt	5.035	4.707

5. Spesifikasjon av salgsgevinster og annen driftsinntekt

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
-	46	Salg av Eiendom	271	133
-	-1	Salg av Aksjer	-	-1
-	-2	Salg av Materiell	9	16
21	-	Annet	27	-
21	43	Sum salgsgevinster	307	148

Spesifikasjon av annen driftsinntekt

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
-	171	Leieinntekter	191	242
-	79	Verksted/Vedlikehold	110	142
325	398	Adm. støttefunksjoner/Annet	430	356
325	648	Sum annen driftsinntekt	731	740

6. Store enkelttransaksjoner

Overdragelse av virksomhet til egne aksjeselskaper per 1. januar 2002

I forbindelse med omorganiseringen av morselskapet er det gjennomført overdragelser av virksomhet til egne aksjeselskaper: verksted- og vedlikeholdsvirksomheten (Mantena AS), NSB Gods (CargoNet AS), NSB Ekspressgodts (Ekspressgodts AS) og eiendomsvirksomheten i NSB Eiendom (NSB Eiendom AS). I tillegg er ansatte i togrenholdsvirksomheten overført til NSB Trafikkservice AS.

Etablering av et godstogkonsern per 1. januar 2002

Ved en rettet emisjon mot Green Cargo AB ble det foretatt et tingsinnskudd i CargoNet AS ved overdragelse av aksjene i Rail Combi AB. NSB AS eierandel i CargoNet AS er etter emisjonen redusert til 55%.

Etablering av Nettbuss Sverige per 1. januar 2002

Nettbuss overtok 1. januar 2002 100% av aksjene i det svenske Rimbom-konsernet. Rimbom som ble døpt om til Nettbuss Sverige AB, eier datterselskapet Orustrafiken AB som driver bussvirksomhet vest og sør i Sverige. Selskapet er Sveriges 5. største busselskap med 225 ansatte og ca. 200 busser. Selskapet eier også 50% av Stadsbussarna AB i Østersund.

Salg av renholdsvirksomhet per 1. april 2002

NSB AS har solgt den eiendomsrelaterte renholdsvirksomheten til ISS Norge AS. Virksomheten hadde ca. 200 ansatte på overdragelsestidspunktet.

Egenkapitaltransaksjon - ventelønnsforpliktelser

I forbindelse med stiftelsen av NSB AS ble NSB AS pålagt å refundere eventuelle kostnader til ventelønn for arbeidstakere som blir sagt opp av NSB AS i perioden fra selskapet blir stiftet som aksjeselskap og fram til 1. januar 2005. Forpliktelsen ble på stiftelsestidspunktet beregnet til 300 millioner kroner og ble belastet selskapets frie egenkapital i samsvar med stiftelsesdokumentet.

Kjøp av Team Trafikk AS

Nettbuss overtok 100% av aksjene i Team Trafikk AS 17. desember 2002. Selskapet driver buss – og godsvirksomhet i Midt-Norge. Team Trafikk er konsolidert inn i konsernets balanse per 31. desember 2002, men inngår ikke i resultatregnskapet for 2002.

7. Usikre forpliktelser og betingede eiendeler

Mørselskap

Ventelønn

Ansatte i NSB BA har hatt rett til ventelønn dersom de ble sagt opp på grunn av overtallighet tidsbegrenset til 1. januar 2005. I forbindelse med omdannelsen av NSB BA til aksjeselskap er de ansattes rettigheter til ventelønn videreført. NSB AS forstår lovbestemmelsene slik at samtlige ansatte i NSB BA per 1. juli 2001 og som er overført til NSB AS eller annet selskap ved virksomhetsoverdragelse etter 1. juli 2001, får videreført sine ventelønnsrettigheter. Ordningen innebar opprinnelig og frem til 1. juli 2002 at staten dekket ventelønnskostnadene uten at det ble avkrevd refusjon. I forbindelse med stiftelsen av NSB AS ble selskapet pålagt å refundere kostnader til ventelønn for arbeidstakere som blir sagt opp av NSB AS i perioden fra selskapet blir stiftet som aksjeselskap og fram til 1. januar 2005.

Konsern

Forurenset grunn

Ved salg av tomter er det oppdaget forurenset grunn. Ved etablering av NSB BA var selve forurensetningen kjent, men ikke omfanget, og det ble ikke avsatt for miljøforpliktelser på grunn av at NSB BA ikke var forurenser. Kostnadene til opprensning er beregnet til ca. 270 millioner kroner. NSB AS har reist krav overfor forurenser om refusjon av omkostninger knyttet til disse forpliktelsene. Beregnede opprenskingskostnader og forventet refusjon av kostnadene er hensyntatt i regnskapet.

Ventelønn - datterselskaper

Personer som var ansatt i NSB BA per 1. juli 2001 og som er overført til datter- eller tilknyttet selskap gjennom virksomhetsoverdragelse har rett til ventelønn dersom de blir sagt opp på grunn av overtallighet. Rettigheten er begrenset til arbeidstakere som blir sagt opp fram til 1. januar 2005. Det forventes at arbeidsgiver må refundere statens ventelønnsutgifter som følge av oppsigelser i selskapet.

Pensjoner Nettbuss AS

Per 1. januar 1998 skiftet Nettbuss AS pensjonsforvalter fra Statens Pensjonskasse til Storebrand. Opptjente pensjonsrettigheter fra før 1. januar 1998 blir forvaltet av Statens Pensjonskasse, mens Storebrand har ansvaret for all opptjening etter dette tidspunkt. Det er avdekket betydelig avvik mellom den kapitaliserte verdi av de opptjente rettigheter i Statens Pensjonskasse og den regnskapsmessige avsetningen per 31. desember 1997. Det arbeides fortsatt med beregninger som dokumenterer at Nettbuss AS ikke skal dekke denne forpliktelsen.

8. Personalkostnader, godtgjørelser, bemanning

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
1.035	1.816	Lønn og andre ytelser	2.569	2.539
170	262	Arbeidsgiveravgift	434	363
123	139	Pensjonskostnader	226	175
		Andre ytelser	7	
-22	-9	Benyttede restruktureringsmidler	-22	-9
1.306	2.208	Sum	3.214	3.068

Godtgjørelse til konsernsjef, styre og revisor

Konsernsjef har en avtale om pensjon etter de til enhver tid gjeldende regler i Statens Pensjonskasse. Privat tilleggspensjon tilstås, slik at totalpensjon ved pensjonsalder skal være 66% av lønnen ved pensjonsalder. Det kan søkes pensjon ved fylte 60 år. Dersom konsernsjef på fratredelsestidspunktet har innehatt stillingen i minst 5 år, skal han sikres fulle pensjonsrettigheter fra fylte 62 år. Dersom konsernsjef fratrer før han har innehatt stillingen i to år vil han ha opptjent 50 % av pensjonsrettighetene og 75 % etter å ha innehatt stillingen i to til fem år. Konsernsjef har ikke krav på å få utbetalt pensjon for perioder det utbetales etterlønn for. Konsernsjef har en avtale om etterlønn i 6 + 18 måneder ved fratreden etter styrets ønske.

Godtgjørelse til konsernsjef i 2002 har vært lønn på NOK 1.750.000 samt bilgodtgjørelse på NOK 133.000. Pensjonspremie for perioden var NOK 884.000.

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i TNOK	2002	2001
1.010	840	Styret	2.874	2.138
896	900	Revisjon	3.459	2.672
1.823	1.960	Andre tjenester revisor	7.902	3.493

Andre tjenester revisor er inklusive honorar for attestasjonsoppgaver.

Bemanning

Mor			Konsern	
2002	2001		2002	2001
2.866	5.410	Gjennomsnittlig ant. årsverk	7.818	8.199
3.321	6.290	Gjennomsnittlig ant. ansatte	9.138	9.694

For 2001 er gjennomsnittlig antall årsverk beregnet ved å snittberegne antall ansatte per 1. januar 2001 og 31. desember 2001. For 2002 er beregningen basert på en vektning av faktisk antall årsverk gjennom året. Antall årsverk og antall ansatte for 2002 er således ikke direkte sammenlignbare med fjorårets tall.

9. Pensjonsmidler og pensjonforpliktelser

De fleste konsernselskapene, inkludert morselskapet, har kollektive, sikrede pensjonsordninger for sine ansatte i Statens Pensjonskasse (SPK) eller i livselskaper. I tillegg er det inngått en sikret pensjonsordning for topplederpensjon. Utover dette foreligger det usikrede pensjonsordninger i form av avtalefestet førtidspensjon (AFP) og individuelle pensjonsavtaler.

Morselskapets pensjonsordningen i SPK omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse og utbetaling av pensjoner er garantert av staten. Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnpensjon og pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser.

Sammendrag av pensjonskostnader

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
115	130	Statens pensjonskasse	172	136
8	5	Øvrige sikrede ordninger	43	35
-	4	Usikret AFP-ordning	11	4
123	139	SUM	226	175

Antall personer som inngår i ordningene

Mor			Konsern	
2002	2001		2002	2001
4.922	7.195	Statens pensjonskasse	7.292	7.598
23	18	Øvrige sikrede ordninger	3.718	3.037
1	-	Usikret AFP-ordning	3.409	2.100
-	-	Øvrige usikrede ordninger	-	5

Sikrede ordninger i SPK

Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelse i Statens Pensjonskasse skjer etter aktuarielle prinsipper. Pensjonsordningen er behandlet som en ytelsesplan. Forutsetningen er at innbetalt premie skal dekke den til enhver tid opptjente pensjonsrettighet. Ordningen er imidlertid ikke fondsbasert. Ved premieberegningen gjøres likevel fradrag for avkastning på simulerte fondsmidler (fordring på staten) tilsvarende forpliktelsen som om midlene var plassert i langsiktige statsobligasjoner. Ordningen i Statens Pensjonskasse omfatter også avtalefestet førtidspensjon (AFP).

Årets pensjonskostnad Statens pensjonskasse

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
115	130	Resultatført forsikringsforpliktelse	172	136

Påløpte forpliktelser og simulerte fondsmidler knyttet til Statens Pensjonskasse

Mor			Konsern	
31.12.02	31.12.01	Tall i MNOK	31.12.02	31.12.01
2.578	3.283	Påløpt forpliktelse	3.575	3.379
2.229	3.283	Fiktivt fond (fordring på staten)	3.226	3.379
349	-	Netto pensjonsforpliktelse	349	-

Ved beregningen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Økonomiske forutsetninger:	2002	2001
Diskonteringsrente	6 %	6 %
Forventet avkastning	6 %	6 %
Lønnsregulering	3,30 %	3,30 %
G-regulering	2,90 %	2,90 %
Pensjonsregulering	2,90 %	2,90 %
Arbeidsgiveravgift - sats	5,1 - 14,1 %	5,1 - 14,1 %

Sikrede ordninger i livselskap

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser knyttet til disse er presentert separat.

Årets pensjonskostnad øvrige sikrede ordninger

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
8	5	53	38
1	1	28	9
-1	-1	-23	-11
-	-	-15	-
8	5	43	35

Pensjonsmidler øvrige sikrede ordninger for selskap med netto pensjonsmidler

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
-	-	209	84
-	-	205	81
-	-	-19	-
-	-	23	3

Netto pensjonsmidler er presentert som finansielle anleggsmidler.

Pensjonsforpliktelser øvrige sikrede ordninger for selskap med netto pensjonsforpliktelse

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
22	19	192	89
25	23	241	113
1	1	30	1
-2	-3	-19	-23

Ved beregningen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

Økonomiske forutsetninger:	2002	2001
Diskonteringsrente	6 %	6 %
Lønnsregulering	3 %	3 %
G-regulering	3 %	3 %
Arbeidsgiveravgift - sats	5,1 - 14,1 %	5,1 - 14,1 %

Usikrede ordninger

Førtidspensjon

NSB-konsernet har gjennom tariffavtale pensjonsforpliktelser i tilknytning til avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Ordningen er regnskapsmessig behandlet i samsvar med Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Konsernselskaper med kollektiv pensjonsordning i SPK har en sikret AFP ordning gjennom Statens Pensjonskasse og forpliktelsen og midler knyttet til AFP er inkludert i den totale beregnede pensjonsforpliktelsen. Øvrige AFP ordninger er usikrede.

Øvrige ordninger

Individuelle pensjonsavtaler finansieres over driften.

Ved pensjonsberegningen er følgende økonomiske forutsetninger lagt til grunn:

Økonomiske forutsetninger:	2002	2001
Diskonteringsrente	6 %	6 %
Lønnsregulering	3 %	3 %
G-regulering	3 %	3 %
Arbeidsgiveravgift - sats	5,1 - 14,1 %	5,1 - 14,1 %

Forutsatt uttakstilbøyelighet innen de ulike virksomhetsområdene i konsernet, er estimert ut fra faktiske forhold.

Årets kostnad vedrørende usikrede ordninger

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
1	1	Årets pensjonsopptjening	6	2
-	-	- Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	2	2
-	-	- Resultatført amortisering av estimatavvik	2	-
1	1	Årets kostnad	11	4

Pensjonsforpliktelse usikrede ordninger

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
3	3	Estimert verdi av pensjonsmidler - markedsverdi	3	3
-	-	- Ikke anvendbar overfinansiering	-	-
5	5	Estimert påløpt pensjonsforpliktelse - brutto	54	49
-2	-2	Netto pensjonforpliktelse per 31.12.	-51	-46

10. Finansposter

Mor			Konsern	
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
377	325	Renteinntekt	100	203
154	72	Konsernbidrag	-	-
-	-	- Resultatandel tilknyttede selskaper	5	5
-	-	- Utbytte	1	1
4	4	Agio	9	4
-	-	- Annen finansinntekt	21	2
535	402	Sum finansinntekt	136	215
276	345	Rentekostnad	240	342
4	4	Disagio	10	5
5	-	- Annen finanskostnad	24	7
285	349	Sum finanskostnad	274	354
250	53	Netto finans poster	-138	-139

11. Kunder

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
44	47 Avsatt for usikkerhet i kundefordringer 01.01.	47	49
3	44 Avsatt for usikkerhet i kundefordringer 31.12.	46	47
-41	-3 Endring i årets avsetning	-1	-2
47	11 Årets konstaterte tap	16	12
-	1 Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	-1	1
6	8 Sum tap på fordringer	14	10

12. Betalingsmidler

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
77	88 Skattetrekksmidler	130	121
-	- Annet	16	-
77	88 Sum bundne betalingsmidler	146	121

13. Varelager

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
-	362 Reservedeler og komponenter	311	373
-	- Annet	8	-
-	-62 Ukuransvurdering	-6	-64
-	300 Sum varelager	313	309

14. Anlegg under utførelse

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
1.278	1.627 Anskaffelseskost 01.01.	1.417	1.732
-	- Salg av infrastruktur / tomt	-	-77
-278	-862 Overført til varige driftsmidler	-279	-905
226	513 Beholdningsendring	386	667
1.226	1.278 Anskaffelseskost 31.12.	1.524	1.417
139	195 herav balanseførte lånekostnader	140	195

Anlegg under utførelse består i hovedsak av togmateriell under produksjon og eiendomsprosjekter.

I forbindelse med overdragelse av virksomhet per 1. januar 2002 er det overført anlegg under utførelse for 120 millioner kroner til andre konsernselskaper.

15. Varige driftsmidler

Mor	Maskiner og utstyr	Personvogner	Godsvogner	Lokomotiver	Bygninger	Grunnarealer	Total
Tall i MNOK							
Kostpris 01.01.	1.191	6.699	531	2.020	2.982	267	13.690
Tilgang i år	95	275	-	-	-	-	370
Overført fra anlegg under utførelse	114	43	-	-	-	-	157
Avgang i år	-828	-10	-531	-748	-2.982	-267	-5.366
Anskaffelseskost 31.12.	572	7.008	-	1.272	-	-	8.852
Akk. avskrivninger 01.01.	858	3.498	450	1.238	1.570	142	7.755
Avgang i år	-574	-6	-450	-550	-1.570	-142	-3.292
Årets avskrivninger	39	265	-	40	-	-	344
Akk. avskrivninger 31.12.	323	3.757	-	728	-1	-	4.807
Årets nedskrivninger	7	-	-	-	-	-	7
Balanseført verdi pr. 31.12.	242	3.251	-	545	1	-	4.038
- herav balanseførte lånekostnader	-	267	-	-	-	-	267
- herav balanseførte leieavtaler	-	-	-	-	-	-	-
Økonomisk levetid	3 - 15 år	15 år	15 år	20 år	10 - 30 år	10 - 100 år	
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær	
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	31	6	-	-	98	-	135

Konsern	Maskiner og utstyr	Personvogner	Godsvogner	Lokomotiver	Busser/lastebiler	Bygninger	Grunnarealer	Total
Tall i MNOK								
Kostpris 01.01.	1.592	7.801	531	2.020	1.810	3.299	494	17.547
Tilgang ved kjøp av selskaper	183	-	188	-	512	106	62	1.051
Tilgang i år	399	279	82	200	143	1.583	127	2.813
Overført fra anlegg under utførelse	157	43	-	-	-	79	-	279
Avgang i år	-842	-10	-534	-753	-128	-2.988	-312	-5.567
Anskaffelseskost 31.12.	1.489	8.114	267	1.467	2.337	2.079	371	16.124
Akk. avskrivninger 01.01.	1.122	3.733	450	1.238	1.120	1.660	142	9.465
Akk. Ved kjøp av selskaper	112	-	148	-	261	26	62	609
Avgang i år	-570	-6	-450	-550	-104	-1.571	-142	-3.401
Årets avskrivninger	163	339	16	54	156	91	7	826
Akk. avskrivninger 31.12.	819	4.066	164	742	1.433	206	69	7.498
Årets nedskrivninger	7	-	-	-	-	4	-	11
Balanseført verdi pr. 31.12.	663	4.048	104	725	904	1.870	302	8.615
- herav balanseførte lånekostnader	-	267	-	-	-	-	-	267
Økonomisk levetid	3 - 15 år	15 år	15 år	20 år	5-12 år	10 - 30 år	10 - 100 år	
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær	
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	36	6	-	-	-	136	-	178

Vurdering av anleggsmidler etter AL § 7-13.3 ledd

Persontogvirksomhetens lønnsomhetsutvikling indikerer at virkelig verdi av rullende materiell i bruk innenfor intercity og fjern togproduksjonen er lavere enn 90 prosent av balanseført verdi, jfr AL § 7-13.3 ledd og NRS 1999 "Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler". Det foreligger usikkerhet hvorvidt verdifallet er permanent eller forbigående. Usikkerheten er knyttet til i hvilken grad det er mulig å iverksette ytterligere lønnsomhetsforbedrende tiltak innenfor dagens produksjon, samt i hvilken grad det er mulig å fristille materiell for salg og utleie uten tap. Inntil det foreligger et sikrere beslutningsgrunnlag er det valgt å ikke gjennomføre nedskrivning av materiellet.

16. Goodwill

	Konsern	
Tall i MNOK	2002	2001
Anskaffelseskost 01.01	539	537
Tilgang ved kjøp av selskaper	18	-
Tilgang i år	195	2
Avgang i år	-	-
Anskaffelseskost 31.12	752	539
Akk. av-/nedskrivninger 01.01	110	78
Akk. ved kjøp av selskaper	8	-
Avgang i år	-	-
Årets avskrivninger	27	33
Akk. avskrivninger 31.12	145	110
Årets nedskrivninger	6	-
Bokført verdi 31.12	601	429

Tilgang goodwill i 2002 er fordelt på følgende store transaksjoner:

Nettbuss: Oppkjøp av det svenske Rimbom-konsernet (22 millioner kroner, avskrivningstid 10 år) og TeamTrafikk AS (116 millioner kroner, avskrivningstid 20 år). Avskrivningstiden er fastsatt på bakgrunn av forventninger om fremtidige kontantstrømmer relatert til identifiserte merverdier.

CargoNet: Oppkjøp av Rail Combi AB (57 millioner kroner, avskrivningstid 10 år). Avskrivningstiden er fastsatt på bakgrunn av forventninger om fremtidige kontantstrømmer relatert til etablering av et nordisk nettverk for kombinerte transporter.

Ved etablering av ny åpningsbalanse for Flytoget AS for 2000 inngikk verdien av prioritet til kjøreveien med 412 millioner kroner med en avskrivningstid på 30 år. Selskapet ble solgt 1. januar 2003.

17. Hjemmeloverføring

Ved selskapsdannelsen i 1996 overtok NSB BA eiendommer fra staten ved forvaltningsbedriften NSB. Arbeidet med hjemmeloverføring er ikke fullført og forventes å ta flere år. For å overføre hjemmel for solgte eiendommer har det i enkelte tilfeller vært nødvendig å ha Jernbaneverkets samtykke til de enkelte overdragelser. Omregistrering i grunnbok og andre registre i forbindelse med hjemmeloverføring skjer ved navneendring. Dette gjelder tilsvarende når NSB AS overfører eiendomsretten til fast eiendom med videre til heleid datterselskap.

18. Aksjer i datterselskap og tilknyttet selskap

Tabellene viser kun morselskapets direkte eide investeringer. Konsernet består i tillegg av selskaper og eierinteresser i indirekte eie.

Tall i MNOK	Anskaffelses-	Forretnings-	Stemme- og	Egen-	Resultat	Verdi i
Aksjer i datterselskap	tidspunkt	kontor	resultatandel %	kapital		balansen
						per 31.12
<i>Selskapsnavn:</i>						
Nettbuss AS	01.12.1996	Oslo	100	359	30	274
Flytoget AS	01.12.1996	Oslo	100	429	-72	670
ROM Eiendomsutvikling AS	18.12.1998	Oslo	100	583	168	440
MiTrans AS	01.07.1999	Drammen	100	10	-5	15
Arrive AS	01.07.2001	Oslo	100	15	8	12
NSB Trafikkservice AS	01.10.2001	Oslo	85	1	-	1
NSB Forsikring AS	01.12.2001	Oslo	100	38	10	50
CargoNet AS	01.01.2002	Oslo	55	445	-41	295
Ekspressgods AS	01.01.2002	Oslo	100	17	-12	1
Mantena AS	01.01.2002	Oslo	100	250	7	250
NSB Eiendom AS	01.01.2002	Oslo	100	-29	-29	-
BaneStasjoner AS	02.01.2002	Oslo	100	-	-	-
Sum aksjer i datterselskap				2.118	64	2.007

Tall i MNOK	Anskaffelses-	Forretnings-	Anskaff.	Stemme- og	Verdi i	Tilgang/	Resultat	Verdi i
Aksjer i tilknyttet selskap	tidspunkt	kontor	kost	resultatandel %	balansen	avgang	andel	balansen
					per 01.01			per 31.12
<i>Selskapsnavn:</i>								
Oslo S Parkering AS	01.04.1997	Oslo	12	25 %	10	-	-1	9
Linjearkitekter AS	01.09.2000	Oslo	-	30 %	-	-	-	-
Celexa Eiendomsforvaltning AS	01.01.2002	Oslo	1	35 %	-	-	-	-
Linx AB	12.05.2000	Goteborg	-	50 %	5	-	-	5
Sum aksjer i tilknyttet selskap					15		-1	14

Tall i MNOK	Eier-	Balansført
Investering i aksjer og andeler	andel %	verdi 31.12
<i>Selskapsnavn:</i>		
Fjord Tours AS	41 %	1
Diverse	-	1
Sum aksjer i øvrige selskaper		2

19. Fordringer med forfall senere enn ett år

Mor		Konsern	
2002	2001	2002	2001
102	86	111	86
24	14	-	-
950	1.040	-	-
760	910	-	-
742	324	-	-
7	-	-	-
100	-	-	-
1743	-	-	-
4.428	2.374	111	86

20. Rentebærende gjeld og forfallsstruktur

Mor		Konsern	
2002	2001	2002	2001
650	650	650	650
2.501	3.539	2.501	3.539
1.090	-	1.090	-
32	-	199	-
4.275	4.189	4.440	4.189

NSB AS signerte 31. juli 1997 en avtale om en syndikert flervalutakreditt (Multicurrency revolving credit facility) på 2.000 millioner kroner med 15 norske og internasjonale banker. Kreditten har en løpetid på 7 år. Renten på lånet er NIBOR basert. Per 31. desember 2002 er det ikke trukket på dette syndikatlånet.

NSB AS la i juni 1998 ut to obligasjonslån i det europeiske markedet. Lånene er på totalt 650 millioner kroner, løper med fast rente og forfaller endelig i år 2007. Transaksjonen ble arrangert av Handelsbanken Markets, London. Obligasjonslånene er notert på børsen i Luxembourg.

Det ble i 1999 etablert et langsiktig låneprogram for euromarkedet (EMTN-program) med en ramme på 750 millioner Euro. Det er per 31. desember 2002 tatt opp lån under programmet tilsvarende 2.501 millioner kroner.

NSB AS har per 31. desember 2002 1.122 millioner kroner i rentebærende gjeld med forfall i 2003, hovedsakelig i det norske sertifikatmarkedet. Datterselskapet Flytoget AS ble solgt til den norske stat med virkning fra 1. januar 2003 og et konsernlån stort 1.040 millioner kroner ble per samme dato innbetalt til NSB AS.

Gjennomsnittlig veid løpetid på morselskapets rentebærende gjeld er 3,6 år per 31. desember 2002. Gjennomsnittlig durasjon inklusive effekt av rentesikringsinstrumenter er 2,4 år per 31. desember 2002.

All opplåning i NSB-konsernet håndteres gjennom morselskapet NSB AS for viderelåning til datterselskapene.

Den totale rentebærende langsiktige gjelden har følgende forfallsstruktur

Tall i MNOK		
År:	Mor	Konsern
2003	1.122	1.289
2005	986	986
2007	650	650
2011	1.515	1.515

Oversikt over obligasjonslån/lån under EMTN programmet

Beløp	Rente	Forfall
CHF 150 mill	3,75 %	2005
USD 25 mill	6,91 %	2005
350 mill kr	5,75 %	2007
300 mill kr	5,85 %	2007
JPY 3,8 bill	1,70 %	2011
EUR 150 mill	4,625 %	2011

21. Finansiell markedsrisiko

Valutarisiko

For å utnytte fordelene av gunstigere rentebetingelser i andre låne-markeder tar NSB opp lån i utenlandsk valuta. Slike lån byttes til norske kroner gjennom valutabytteavtaler. NSB tar ikke valutarisiko i finansforvaltningen.

Renterisiko

NSB er eksponert for endringer i NIBOR (Norwegian Interbank Offered Rate) på alle lån som er basert på flytende rente. Morselskapet benytter rentesikringsinstrumenter for å redusere renterisikoen og oppnå ønsket rentestruktur på sin gjeld.

Status for valuta- og rentesikringsinstrumenter per 31. desember 2002

Beløp	NSB betaler	NSB mottar	Instrument	Forfall
MNOK 100 NOK	5,64 %	NOK NIBOR 6 mndr.	Rentebytteavtale	2003
MNOK 754 NOK	6,83 %	CHF Fast: 3,75%	Rente- og valutabytteavtale	2005
MNOK 232 NOK	6,71 %	USD Fast: 6,76%	Rente- og valutabytteavtale	2005
MNOK 100 NOK	5,92 %	NOK NIBOR 6 mndr.	Rentebytteavtale	2007
MNOK 200 NOK	NIBOR 6 mndr.	NOK 5,75 %	Rentebytteavtale	2007
MNOK 200 NOK	6,04 %	EUR Fast: 4,625%	Rentebytteavtale	2009
MNOK 310 NOK	6,83 %	EUR Fast: 4,625%	Rentebytteavtale	2010
MNOK 410 NOK	6,20 %	EUR Fast: 4,625%	Rente- og valutabytteavtale	2011
MNOK 310 NOK	NIBOR 6 mndr.	EUR Fast: 4,625%	Rente- og valutabytteavtale	2011
MNOK 285 NOK	NIBOR 6 mndr.	JPY Fast: 1,70%	Rente- og valutabytteavtale	2011

Obligasjoner og sertifikater

NSB plasserer overskuddslikviditet i norske obligasjoner og sertifikater. Per 31. desember var det foretatt plasseringer ved NSB Forsikring AS på 253 millioner kroner.

22. Andre avsetninger for forpliktelser

Mor		Konsern	
2002	2001 Tall i MNOK	2002	2001
55	78 Restrukturering	55	78
10	114 Miljøforpliktelse	60	119
-	- Uopptjent inntekt	26	26
300	- Ventelønnsrettigheter	300	-
-	- Annet	6	-
365	192 Sum	447	223

Restrukturering

Ved etableringen av NSB BA bevilget Stortinget tilskudd til restrukturering med i alt 870 millioner kroner. Bakgrunnen for tilskuddet var at NSB BA skulle etableres med en sunn økonomisk basis, slik at selskapet er i stand til å tilpasse seg teknologiske og markedsmessige endringer. For å gjøre dette ble det beregnet et behov for dekning av restrukturingskostnader på i alt 912 millioner kroner (nåverdi). Konkret gjaldt dette kostnader knyttet til:

- personalsenteret (håndtering av overtallighet)
- førtidspensjon
- teknisk opplæring knyttet til ny verkstedstruktur
- ekstraordinært vedlikehold på El 14-lokomotiver og BM 69-nærtogsett.

Per 31. desember 2002 gjenstår 55 millioner kroner av bevilgningen. Beløpet vil bli benyttet i takt med avslutningen av de ulike restruktureringsprosjektene.

23. Annen kortsiktig gjeld

Mor		Konsern		
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
-	12	Forskuddsbetalte inntekter	92	176
534	718	Påløpte kostnader	936	845
167	193	Annen kortsiktig gjeld	526	265
701	923	Sum	1.554	1.286

24. Pant- og garantistillelser

Mor		Konsern		
2002	2001	Tall i MNOK	2002	2001
-	-	Sum garantiforpliktelser	16	3
-	-	Sum pantesikret gjeld	83	5
-	-	Sum pantesatte eiendeler	286	2

NSB AS har stilt garanti for regulering av pensjonsforpliktelsene ved et opphør av Nettbuss AS slik at overføringsavtalen av 1974 kan legges til grunn. En forutsetning for garantien er at Nettbuss AS ikke kan vedta endringer i pensjonsordningen som påvirker forpliktelsen uten godkjenning fra styret i NSB AS.

Note 25: Skatt

Tall i MNOK	Mor		
Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	2002	2001	Endring
Omløpsmidler/Kortsiktig gjeld	427	173	254
Anleggsmidler/Langsiktig gjeld	1.240	1.979	-739
Sum forskjeller	1.667	2.152	-485
Underskudd til fremføring	-720	-955	235
Grunnlag utsatt skatt	947	1.197	-250
herav 28 % utsatt skatt	265	335	-70
Prinsippendring	-	-87	87
Utsatt skatt	265	248	17-

	2002	2001
Analyse av skattegrunnlag		
Resultat før skatter	61	40
Endring midlertidige forskjeller	174	-285
Permanente forskjeller	-	-8
Underskudd til fremføring	235	-
Årets skattegrunnlag	-	-253

Endring utsatt skatt	17	14
Årets skattekostnad	17	14

	2002	2001
Avstemming av årets skattekostnad		
Skatt på årets ordinære resultat	17	11
Skatt på permanente forskjeller	-	-2
For mye (lite) avsatt utsatt skatt tidligere år	-	5
Årets skattekostnad	17	14

Tall i MNOK	Konsern		
Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	2002	2001	Endring
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	758	110	648
Anleggsmidler/langsiktig gjeld	953	1.863	-910
Sum midlertidige forskjeller	1.711	1.973	-262
Underskudd til fremføring	-1.205	-1.212	7
Grunnlag utsatt skatt	506	761	-255
Utsatt skatt 28%	145	214	-69
Prinsippendring	-	-87	87
Utsatt skatt	145	127	18

	2002	2001
Analyse av årets skattekostnad		
Betalbar skatt	2	2
Endring utsatt skatt	18	-4
Endring utsatt skatt ved kjøp av selskaper	-31	-
For lite/(mye) avsatt skatt tidligere år	-	4
Årets skattekostnad	-11	2

26. Årets endring av EK

Mor	Konsern
2002 Tall i MNOK	2002
6.811 Egenkapital 01.01	6.078
-3 Korrigering IB	-4
Omregningsdifferanse valuta	-10
-225 Prinsippendring pensjoner	-225
-300 Ventelønnforpliktelse ført mot annen egenkapital	-300
500 Kapitalforhøyelse	500
44 Resultat 01.01 - 31.12.	6
6.827 Egenkapital 31.12	6.045

Innskutt egenkapital

Selskapets innskutte egenkapital består av aksjekapital, 4.155 millioner kroner, og overkursfond, 1.850 millioner kroner. Aksjekapitalen er fordelt på 4.155.000 aksjer, hver pålydende 1.000 kroner.

NSB AS Årsrapport 2002

Viktige NSB-hendelser i 2002

Viktige NSB-hendelser i 2002

Årets viktigste begivenhet innen jernbanesektoren var at regjeringen i sitt budsjettforslag for neste år la opp til å innføre en gradvis konkurranse på det norske jernbanenettet. Stortingets flertall støttet forslaget og vedtok dermed den største endringen i norsk jernbane i moderne tid.

I regjeringens opplegg skal trafikken på Gjøvikbanen og lokaltrafikken på strekningen Bergen-Voss/Myrdal legges ut på anbud i 2003. Vinneren forutsettes å sette i gang driften i løpet av 2004. Telemark fylkeskommune har inngått avtale med Samferdselsdepartementet om å overta ansvaret for kollektivtrafikken mellom Porsgrunn og Notodden (Bratsbergbanen) og lokalstrekningen Nordagutu og Neslandsvatn på Sørlandsbanen. Fylket står fritt til å velge operatør. Fylkeskommunen la senere trafikken på disse strekningene ut på anbud.

Årets begivenheter i NSB

1. januar: NSB Gods ble eget aksjeselskap, CargoNet AS, eiet 55 prosent av NSB og 45 prosent av det svenske Green Cargo. Rail Combi AB er heleiet av CargoNet AS.

1. januar: NSBs tekniske vedlikehold ble skilt ut i eget aksjeselskap, Mantena AS, heleiet av NSB.

1. januar: NSBs ekspressgods ble skilt ut i eget aksjeselskap, Ekspressgods AS, heleiet av NSB. 1. januar: NSBs eiendomsvirksomhet ble samlet i NSB Eiendom AS, heleiet av NSB. 1. januar: Nytt, fleksibelt månedskort ble introdusert. Kunden kan kjøpe månedskort som starter når som helst i løpet av måneden og varer i en full måned.

1. januar: Vilkårene for studentrabatten ble endret, fordi staten trakk tilbake vel 30 millioner kroner av sitt bidrag. Studentenes rabatter ble redusert fra 40 til 10 prosent på hvite avganger, og fra 60 til 50 prosent på grønne avganger. Senere ble kravet om at reisen måtte overstige 150 km t/r for å få rabatt opphevet, og fra 3. juni ble det mulig å få "grønn rabatt" på alle fjerntog.

1. januar: Nettbuss overtok i januar 2002 Orustrafiken AB som driver bussvirksomhet vest og sør i Sverige. Selskapet er Sveriges 5. største busselskap med 225 ansatte og rundt 200 busser. Selskapet eier også 50% av Stadsbussarna AB i Østersund.

1. januar: Nettbuss overtok rutetrafikken i Tønsberg fra Norgesbuss fra 01. januar 2002. Kjøringen omfatter rundt 70 årsverk og 45 busser

4. januar: NSB inngikk avtale med Statskjøp om reiser for ca. 250.000 statsansatte i tjeneste.

10. januar: NSB inngikk avtale med SINTEF om kunnskapsforvaltning og forskning.

1. mars: Salgssystemet SMOD 29 (RAK) ble nedlagt og NSB gikk over til å bruke de globale salgssystemene Amadeus, Worldspan, Sabre og senere Galileo for booking og salg av billetter.

16. mars: Nettbuss vant i 2002 et større anbud i Sandnes området som startet opp 1. januar 2003. Anbudet omfatter rundt 100 årsverk og 50 busser. Anbudet kjøres i regi av det nyopprettede datterselskapet Nettbuss Vest AS. Det meste av denne virksomheten er en videreføring av tidligere drift i enheten Nettbuss Vest.

18. mars: Type 73B (Agenda) ble satt inn som regiontog mellom Kristiansand og Stavanger.

1. april: NSB skifter tariffområde og forlater statens hovedtariffavtale til fordel for nye overenskomster i NAVO.

19. april: Regjeringen vil at NSB fortsatt skal være heleiet av Staten. Regjeringen slår dette fast i Stortingsmelding nr. 22 (Eiermeldingen). Dette gjelder også Posten og BaneTele.

22. april: Nettbuss startet i april en ny ekspressbussrute på strekningen Sarpsborg via Råde, Rygge og Moss til Oslo sammen med BussLink. Dermed er Nettbuss Østfold først ute med å ta i bruk vårt nye TIMEkspress konsept som blir lansert i august 2002.

April: Første fase av PUTIN, et system for samlet trafikkinformasjon fra Jernbaneverket og NSB, ble tatt i bruk.

April: NSB inngikk avtale med Stabæk fotballklubb om å bruke tog i stedet for fly til og fra fotballkamper.

1. mai: NSB overtok arbeidsgiveransvaret for 162 servicemedarbeidere fra Togservice Norge AS.

NSB AS Årsrapport 2002

Mai: Natt til 16. mai ble det i meklingen oppnådd enighet i lønnsoppgjøret mellom NSB AS, CargoNet AS, Mantena AS og Ekspressgods AS og arbeidstakernes organisasjoner, representert ved NJF, NLF og STAFO. Dette var første gang NSB forhandlet som medlem av arbeidsgiverorganisasjonen NAVO. Totalrammen på oppgjøret ble 5 prosent.

Mai: Regjeringens kollektivmelding ble framlagt. NSB hadde skissert tre scenarier som innspill til planen, med en konklusjon om at det burde satses ekstra ca. åtte milliarder pr. år som et krafttak for å forbedre togtilbudet og få flyttet passasjerer og gods fra vei over til bane.

3. juni: Det nye salgs- og billettsystemet LISA ble introdusert. Det gir blant annet økte muligheter fra NSB om å maksimere inntektene ved salg av de forskjellige billettkategoriene.

3. juni: NSB har utarbeidet nye transportvilkår. De nye vilkårene klarlegger rettigheter i forholdet mellom NSB og kundene. Vilkårene skal godkjennes av Samferdselsdepartementet.

14. juni: NSB gjenåpnet billettsalget på Lillehammer stasjon som en del av en avtale med Oppland Fylkeskommune om et helhetlig transport- og servicesenter på stasjonen. Senere etablerte også Lillehammers turistsejef og et reisebyrå seg i senteret.

15. juni: Det norsk-svenske selskapet Linx tilbyr en reisetid mellom Oslo og Stockholm på 4 timer og 50 minutter med det svenske toget X2000. Linx eies 50/50 av NSB og SJ.

Juni: En ny reiseplanlegger på internett (nsb.no) ble satt i drift.

17. juni: I juni gikk startskuddet for Nettbuss Østfolds nye rute Oslo-Lübeck-Hamburg. Ruten kjøres innenfor NorWay Bussekspress og opereres i samarbeid med det tyske selskapet Deutsche Touring.

24. juni: Nettbuss vant i juni anbud på regionaltrafikk mellom Oppland og Oslo sammen med JVB. Anbudet gjelder 6 busser og 12 årsverk. Kjøringen startet opp 1. januar 2003.

1. juli: NSB endret status fra særlovsselskap (BA) til et ordinært aksjeselskap (AS). Konsernets navn er heretter NSB AS. Samtidig overtok NSB ventelønnsforpliktelsen fra staten, frem til opphør av ordningen 01.01.2005.

1. juli: I juli ble deler av Nettbuss sin rutetrafikk på Romerike overtatt av Norgesbuss etter anbudskonkurranse. Dette førte til en avvikling av Nettbuss Lillestrøm sin avdeling på Bjørkelangen. Til sammen 43 medarbeidere fikk oppsigelse.

8. august: Det første, nye lokaltoget (Type 72) fra den italienske produsenten AnsaldoBreda ble tatt i bruk på Jærbanen. NSB har bestilt 36 slike togsett, hvorav 29 skal benyttes i Oslo-området og sju på Jærbanen.

19. august: TIMEkspresen ble i august et eget konsept og nettverk på de mellomlange ekspressbussrutene. TIMEkspresen starter med seks linjer på Østlandsområdet og i Trondheim, og det er blitt åtte linjer ved årets slutt. Konseptet har en egen profil og de fleste av våre TIMEkpresser har avganger hver time, mens enkelte kjører med en litt sjeldnere frekvens. Det er investert i en del nye busser med fokus på høy komfort og sikkerhet.

August: Narvesen overtok billettsalget i Horten og fullførte dermed intensjonen i Narvesen-avtalen langs Vestfoldbanen. Nå selger Narvesen NSB-billetter i Porsgrunn, Larvik, Sandefjord, Tønsberg og Holmestrand, i tillegg til Horten. Østfold selger Narvesen billetter i Halden, Sarpsborg, Fredrikstad og Moss. På Dovrebanen selger Narvesen på Stange, i Hamar og på Lillehammer. Stadig flere Narvesen-utsalg vil etter hvert kunne selge NSB-billetter.

August: NSB innførte elektronisk håndtering av fakturaer. Dette fører til raskere håndtering av fakturaene før de blir betalt av NSB.

August: NSB startet innflyttingen i NSBs ombyggede hovedkontor i Prinsensgt. 7-9. Ved å fraflytte et bygg i Kirkegaten, er hovedkontorets areal redusert fra 14.000 kvm til vel 7000 kvm til en årlig besparelse på ca. 10 mill kroner. Innflytting fullført pr. 1. desember.

1. september: NSB innførte mobile terminaler (MT) hos konduktørene på Gjøvikbanen, og for første gang ble det mulig å få kjøpt månedsbilletter om bord i toget.

16. september: I september startet Nettbuss og Connex i samarbeid nattekspresbussrute mellom Stavanger og Oslo. Ruten kjøres i NorWay Bussekspress sin regi.

22. september: "Nabotåget" startet kjøring mellom Trondheim og Østersund. "Nabotåget" er et treårig prosjekt som er delvis finansiert av EU-midler.

26. september: Styret i Oslo S Utvikling as besluttet å akseptere et bud på kr. 812 mill. kr. for Oslo Atrium fra rederiet A.

NSB AS Årsrapport 2002

Wilhelmsen. Oslo Atrium ligger mellom Tomtekaia og Hotell Opera ved Oslo S. Bygningen ble opprinnelig planlagt som NSBs nye hovedkontor. Oslo S Utvikling as eies 50/50 av NSBs datterselskap ROM eiendomsutvikling as og Linstow Eiendom as.

3. oktober: I regjeringens forslag til statsbudsjett presenteres avtalen med NSB om kjøp av persontogtjenester fra NSB i 2003 for 1.386 millioner kroner. Staten ber NSB opprettholde dagens nivå på jernbanetjenester. Bevilgningene til Jernbaneverket er betydelig lavere enn det som forutsatt i Nasjonal Transportplan. Regjeringen mener at jernbanen bør styrkes der den har sine klareste fortrinn og foreslår at det satses sterkere på hovedstrekningene, InterCity-trianglet og jernbanenettet rundt de store byene.

3. oktober: Regjeringen kunngjorde i sitt forslag til statsbudsjett at togtrafikken på Gjøvikbanen og lokaltrafikken på strekningen Bergen-Voss-Myrdal skal utsettes på anbud i 2003. Fra tidligere var det kjent at Telemark Fylkeskommune har overtatt ansvaret for Bratsbergbanen som også legges ut på anbud. I alle tre tilfellene er det ventet at anbudsvinnerne skal begynne å trafikere strekningene i 2004.

13. oktober: Rørosbanen 125 år

21. oktober: I oktober starter TIMEkspresen linje 7, Støren - Trondheim. Det nye tilbudet er et samarbeid mellom selskapene Nettbuss Trøndelag og Gauldal Billag som begge har konsesjon på strekningen.

25. oktober: Regjeringen foreslo i statsråd at Flytoget fra 1. januar 2003 skilles ut fra NSB-konsernet og at det statlige eierskapet i selskapet legges direkte under Samferdselsdepartementet.

31. oktober: Nettbuss vant i oktober en større anbudspakke i Bærum som starter opp i juli 2003. Dette er i sin helhet ny virksomhet, og anbudet omfatter rundt 80 årsverk og 45 busser.

11. november: Nettbuss Vestfold er foretrukket av Vestfold Kollektivtrafikk AS til å kjøre en ny ekspressbussrute mellom Tjøme- Tønsberg- og Oslo. Ruten er startet i november, og er en del av TIMEkspreskonseptet.

15. november: Ofotbanen 100 år

26. november: Gjøvikbanen 100 år

November: Narvesen overtok billettsalget på Kongsvinger.

1. desember: Konsernsjefen gjennomførte endringer i organisasjonen. Persontog ble etablert som egen enhet innenfor NSB AS. Enhetene Persontog Østlandet og Persontog Regioner ble slått sammen til enheten Forretning. Samtidig gjennomførte konsernsjefen en reduksjon av kostnadene i administrative funksjoner i alle deler av selskapet. Totalt innebar dette en reduksjon av 118 administrative årsverk.

17. desember: I desember overtok Nettbuss 100% av aksjene i Team Trafikk AS. Selskapet driver buss og godsvirksomhet i Midt-Norge. Konsernet omsetter for ca. 690 MNOK, har 650 kjøretøyer og om lag 1200 ansatte. Med kjøpet overtar Nettbuss verdifull kompetanse i blant annet storbydrift.

Desember: NSB inngikk avtale med Rail Europe 4A, som nå kan selge NSBs kombinasjonsturer i 157 land i Asia, Afrika, Sør-Amerika og Australia. Særlig er "Norway in a Nutshell" en bestselger.

Utfordringer

Persontogvirksomheten hadde stor trafikknedgang i 2002. Størst prosentvis nedgang hadde fjerntogstrekningene i Sør-Norge samt på deler av InterCity-strekningene. Målt i antall reiser hadde imidlertid lokaltrafikken i Oslo størst nedgang. NSBs tilbakegang er på samme nivå som kollektivtrafikken i Oslo forøvrig. Det totale antalle reiser med tog ble redusert fra 53,5 millioner reiser i 2001 til 49,8 millioner reiser i 2002. Nedgangen førte også til en inntektssvikt for persontogvirksomheten.

Den største utfordringen ligger innenfor persontogvirksomheten som viser en negativ økonomisk utvikling. Nye og kundesvennlige løsninger må finnes i skjæringspunktet mellom det kundene etterspør og er villige til å betale for – og det NSB er i stand til å levere. Det skal bli enklere å være kunde i NSB. Merkevarerstrategien vil bli endret i tråd med dette. Det gjelder også flere av systemene og rutinene kundene møter. Kostnadsnivået skal fortsatt reduseres. Kompetansen til egne medarbeidere er grunnlaget for endringsarbeidet. På den måten skal involvering, eierskap og ikke minst gode løsninger sikres.

Innfasing av nye lokaltog på Jærbanen og i lokaltrafikken i Oslo vil skje gradvis gjennom 2003. Gjennom dette vil store deler av NSBs materiellpark fornyes.

NSB vil i 2003 delta i de første anbudsrunderne for persontransport med tog og vil levere inn anbud når det er forretningsmessig riktig. Det arbeides systematisk for å bedre konkurransekraften i forhold til fremtidige aktører på sporet. NSB vil fokusere på å kjøre tog der det er tilstrekkelig betalingsvilje hos passasjerer eller staten.

Bussvirksomheten bidrar til å bygge opp under NSBs målsetting om å være kundenes favoritt og Nordens mest nyskapende transportkonsern. For å vinne i konkurransen med privatbil, må kundene tilbys et bredest mulig kollektivtilbud. Undersøkelser viser at frekvens og tilgjengelighet er viktigste faktorer ved valg av transportløsninger. Nettbuss vil sammen med NSB videreutvikle og styrke arbeidet med å etablere nettverk av tog-bussløsninger for å bedre kollektivtilbudet til kundene.

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i NSB AS

Revisjonsberetning for 2002

Vi har revidert årsregnskapet for NSB AS for regnskapsåret 2002, som viser et overskudd på MNOK 44 for morselskapet og et overskudd på MNOK 6 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

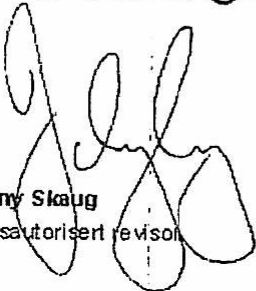
Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og norsk god revisjonsskikk. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2002 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med norsk god regnskapsskikk.
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med norsk lov og god regnskapsskikk.
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 4. april 2003

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Jonny Skaug
Statsautorisert revisor